

OSUDY
✓ DOBRÉHO VOJÁKA
ŠVEJKA

POKRAČOVÁNÍ
SLAVNÉHO VÝPRASKU

4. DÍL

Jaroslav Hašek

OSUDY
✓ DOBRÉHO VOJÁKA
ŠVEJKA

POKRAČOVÁNÍ
SLAVNÉHO VÝPRASKU

4. DÍL

Jaroslav Hašek

Jaroslav Hašek

Osudy dobrého vojáka Švejka
Pokračování slavného výprasku (4. díl)

SAGA Egmont

Osudy dobrého vojáka Švejka – Pokračování slavného výprasku (4. díl)

Postavy a použití jazyka v tomto díle nevyjadřují názory vydavatele. Dílo je publikováno jako historický dokument, který zachycuje společenské vnímání dané doby.

Copyright © 1923, 2022 SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788728428306

1st ebook edition

Format: EPUB 3.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

This work is republished as a historical document. It contains contemporary use of language.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

1 ŠVEJK V TRANSPORTU RUSKÝCH ZAJATCŮ

Když tedy Švejk, považovaný omylem v ruském plášti a ve furažce za ruského zajatce, uprchlého z vesnice před Felštýnem, psal své zoufalé výkřiky uhlem na stěny, nikdo si toho nevšímal, a když chtěl v Chyrówě na etapě všechno dopodrobna vysvětlit nějakému důstojníkovi, který šel právě okolo, když jim rozdávali kousky tvrdého kukuřičného chleba, tu ho jeden z maďarských vojáků, hlídající transport zajatců, uhodil kolbou do ramene s poznámkou: „Baszom az élet, lezeš do řady, ruská svině!“

Tohle všechno bylo v rámci, jak zacházeli Maďaři s ruskými zajatci, jejichž řeči nerozuměli.

Švejk se tedy vrátil do řady a obrátil se k nejbližšímu zajatci:

„Von ten člověk koná svou povinnost, ale vydává sebe sám v nebezpečí. Což kdyby náhodou měl nabito a votevřenej fršlús? Tak by se mu mohlo lehce stát, že jak mlátí člověka do ramene a lauf má proti sobě, že by moh kvér spustit a celej náboj by mu vletěl do huby, a von by zemřel ve vykonávání své povinnosti. Na Šumavě v jedněch lomech kradli skaláci dynamitový zápalky, aby měli zásobu na zimu na trhání pařezů. Hlídač v lomech dostal rozkaz, když jdou skaláci z práce, každého šacovat, a von to dělal s takovou láskou, že chyt hned prvního skaláka a začal mu plácet tak náruživě po kapsách, až tomu skalákovi dynamitový zápalky v kapse vybuchly, a voba i s hlídačem vyletěli do povětří, takže to vypadalo, jako by se ještě v poslední chvíli drželi kolem krku.“

Ruský zajatec, kterému to Švejk vyprávěl, díval se na něho s plným porozuměním, že z celé řeči nerozumí ani slova.

„Ne ponymat, já krymsky tatárin, Allah achper.“ Tatar sedl si, zkrříživ nohy, na zem, složiv ruce na hrud', začal se modlit: „Allah achper - Allah achper - bezmila - arachman - arachim - málinkin mustafír.“

„Tak ty seš tedy Tatar,“ soustrastně řekl Švejk, „ty jsi se vydařil. Pak mně máš rozumět a já tobě, když seš Tatar. Hm - znáš Jaroslava ze Šternberka? To jméno neznáš, ty kluku tatarská? Ten vám natřel prdel pod Hostýnem. To ste vod nás jeli, vy kluci tatarský, z Moravy svinským krokem. Patrně vás ve vašich čítankách neučejí, jako nás to učivali. Znáš hostýnskou Panenku Marii? To se ví, že neznáš - ta byla taky při tom, však voni vás, kluky tatarský, tady v zajetí pokřtějí.“

Švejk obrátil se na druhého zajatce: „Ty seš taky Tatar?“

Oslovený porozuměl tomu slovu Tatar, zavrtěl hlavou: „Tatárin net, čerkes, rodneja čerkes, golovy režu.“

Švejk měl vůbec štěstí, že se octl ve společnosti různých příslušníků východních národů. Byli tu v transportu Tataři, Gruzíni, Osjetínci, Čerkesové, Mordvíni a Kalmykové. Tak měl Švejk neštěstí, že se nemohl dohovorit s nikým, a s ostatními vlekli ho na Dobromil, odkud se měla spravovati dráha přes Přemyšl na Nižankovice.

V Dobromilu, na etapě v kanceláři, jednoho po druhém zapisovali, což šlo velice ztěžka, poněvadž ze všech 300 zajatců, které do Dobromilu přihnali, nikdo nerozuměl ruštině šikovatele, který tam seděl za stolem a který se přihlásil kdysi, že umí rusky, a jako tlumočník vystupoval nyní ve východní Haliči. Dobře před třemi nedělemi objednal si německo-ruský slovník a konverzaci, ale dosud mu to nepřišlo, takže mluvil místo rusky lámanou slovenčinou, kterou si bídne osvojil, když jako zástupce

vídeňské firmy prodával na Slovensku obraz svatého Štěpána, kroupky a růžence.

Nad těmito podivnými postavami, s kterými se vůbec nemohl smluvit, byl celý vyjeven. Vyšel tedy ven a zařval do skupiny zajatců: „Wer kann deutsch sprechen!“

Ze skupiny vystoupil Švejk, který se hnal s radostnou tváří k šikovateli, který mu řekl, aby šel hned za ním do kanceláře.

Šikovatel posadil se za lejstra, za haldu blanketů o jménu, původu, příslušenství zajatců, a nyní začal zábavný německý rozhovor:

„Ty jseš žid, vid?“ začal na Švejka.

Švejk zavrtěl hlavou.

„To nemusíš zapírat,“ pokračoval s určitostí šikovatel tlumočnick, „každý z vás zajatců, který uměl německy, byl žid, a basta. Jak se jmenuješ? Švejch? Tak vidíš, co zapíráš, když máš takové židovské jméno? U nás se nemusíš bát přiznat se k tomu. U nás v Rakousku se nedělají pogromy na židy. Odkud' jsi? Aha, Prága, á, to znám, to znám, to je u Varšavy. Taky jsem tu měl před týdnem dva židy z Prágy od Varšavy, a tvůj pluk, jaké má číslo? 91?“

Šikovatel vzal schematicus, listoval se v něm:

„Jednadesátý pluk je erivanský, Kavkaz, kádr má v Tiflisu, to koukáš, co, jak my tady všechno známe.“

Švejk opravdu koukal na tu celou historii a šikovatel pokračoval s velkou vážností, podáváje Švejkovi napolo dokouřenou svou cigaretu: „To je jiný tabák než ta vaše machorka. – Já jsem zde, židáčku, nejvyšším pánem. Když já něco řeknu, tak se všechno musí třást a zalízat. U nás ve vojsku je jiná disciplína než u vás. Váš car je ksindl, ale náš car je otevřená hlava. Teď ti něco ukážu, abys věděl, jaká je u nás disciplína.“

Otevřel dveře do vedlejší místnosti a zavolal: „Hans Löfler!“

Ozvalo se „Hier!“ a dovnitř vstoupil volatý voják, Štajeráček, s výrazem ubrečeného kreténa. To byla na etapě holka pro všecko.

„Hans Löffler,“ poručil šikovatel, „vezmi si tamhle mou dýmku, strč si ji do huby, jako když pes aportuje, a budeš po čtyřech běhat kolem stolu tak dlouho, dokud neřeknu Halt! Přitom musíš štěkat, ale tak, aby ti fajfka z huby nevypadla, nebo tě dám uvázat.“

Volatý Štajeráček dal se do lezení po čtyřech a do štěkání. Šikovatel vítězoslavně podíval se na Švejka: „Co, neříkal jsem ti to, židáčku, jaká je u nás disciplína?“ A šikovatel s potěšením díval se na tu němou vojenskou tvář z nějaké alpské salaše. „Halt!“ řekl konečně, „nyní panáčkuj a aportuj dýmku. – Dobře, a teď zajódluj.“

Místností ozval se řev: „Holarijó, holarijó...“

Když bylo po představení, šikovatel vytáhl ze zásuvky 4 sportky a velkomyslně je daroval Hanzimu, a tu jal se Švejk lámanou němčinou vykládat šikovatelovi, že u jednoho regimentu měl jeden důstojník takového poslušného sluhu, že ten udělal všechno, co si jeho pán přál, a když se ho jednou optali, jestli by sežral lžící, kdyby mu jeho pán poručil, i to, co vykadí, že řekl: „Kdyby mně to můj pan lajtnant poručil, sežral bych to dle rozkazu, ale nesměl bych v tom najít vlas, to si strašně ekluju, to by se mi udělalo hned špatně.“

Šikovatel se zasmál: „Vy židi máte podařené anekdoty, ale to bych se chtěl vsadit, že disciplína ve vašem vojsku není jako u nás. Abychom tedy přišli k jádru věci, já tě ustanovuji nad transportem! Do večera sepíšeš mně jména všech druhých zajatců! Budeš pro ně fasovat mináž, rozdělíš je po deseti mužích a ručíš za to, že nikdo neuteče! Kdyby ti někdo utek, židáčku, tak tě zastřelíme!“

„Já bych chtěl, pane šikovateli, si s váma promluvit,“ řekl Švejk.